

RLE/CLE

RLE som är en förkortning för Refractive Lens Exchange, kallas också för CLE är en förkortning för Clear Lens Extraction.

Vad skall jag tänka på före operationen?

Undvik att använda kontaktlinser närmaste dygnet innan operationen. Undvik att sminka ögonen på operationsdagen samt 2 veckor efter operationsdagen.

Vad skall man tänka på efter utförd RLE?

De första 24 timmarna efter operationen är det vanligt med dimsyn. Du kan också ha lätt molnande värk. Det räcker då oftast med den svagaste typen av värktablett. Alvedon/Panodil är i så fall att föredra eftersom andra värktabletter kan ge ökad blödningsrisk. Om synen efter 24 timmar plötsligt skulle börja bli sämre samtidigt som ögat börjar bli rött bör Du ringa och rådfråga kliniken eller doktorn.

När är det lämpligt att operera sina ögon?

Patienter som genomgår RLE / CLE är från 45 år och uppåt. Vanligtvis så har man ett glasögonkrävande synfel och önskar genomgå operation för att bli kvitt antingen sina avståndsglasögon eller sina läsglasögon eller båda två. RLE kan också vara lämpligt för patienter med synfel som inte går att behandla med laserbehandling.

När är det olämpligt att operera sina ögon?

Om Du har några symptom på pågående infektion, i ögat eller i övriga kroppen, bör du avvakta med operationen tills Du är frisk igen. Vid feber bör Du absolut inte genomgå någon operation.

Hur går operationen till?

Operationen går till precis som en gråstaroperation där vi byter ut den egna linsen mot en plastlins, med en styrka som är anpassad för Ditt öga, och som ger god synskärpa.

För att kunna avlägsna den egna linsen används ultraljud. Ett smalt instrument förs in i ögat och den egna linsen, som sitter strax bakom regnbågshinnan (= iris) i pupillöppningen, sönderdelas med hjälp av ultraljud och suges ut i form av vätska. Den nya plastlinsen är mjuk och kan föras in i ögat genom samma lilla operationsöppning och placeras i pupillöppningen strax bakom iris.

Under hela operationen sköljer vi ögat rikligt med vatten. Ögat är bedövat av bedövningsvätska som droppas och sköljs in i ögat. Operationen tar ca 15 minuter och gör inte ont. Du kommer inte att se något av det som sker under operationen men kan ana färger, rörelser och skuggor utöver det starka ljuset som kommer från kirurgens mikroskop. Detta gör att ögat är bländat efter operationen.

Synen kan sedan variera i kvalitet under några dagar men sannolikheten att du kommer att ha en användbar syn redan dagen efter operationen är hög. För att minska risken för infektion kommer hela operationen utföras sterilt vilket innebär att vi sköljer ögat och tvättar ögonlocken innan operationen samt att du kommer att ha en steril operationsduk över ansiktet under operationen. Vi ger också antibiotika lokalt i ögat i förebyggande syfte.

Vi opererar vanligtvis ett öga i taget med 2 dagars intervall. Anledningen till att vi inte opererar båda ögonen samtidigt är att vi vill minimera risken att båda ögonen blir drabbade om en infektion trots allt skulle uppkomma efter operationen, vilket dock är mycket sällsynt.

Vad ska man tänka på efter operationen?

Du bör vänta med att köra bil tills Du fått klartecken till detta i samband med återbesöket på kliniken. För att uppfylla synkraven vid bilkörning kan du behöva korrigera det icke opererade ögat med kontaktlins eller glasögon i väntan på operation av andra ögat. Samsynen mellan ögonen och därmed avståndsbedömningen är ofta nedsatt i väntan på operation av andra ögat.

Du kan använda ögat som vanligt efter operationen men undvika att trycka på ögat eller gnugga ögat. Mer information om vad Du ska undvika får Du i samband med operationen.

Hur lång tid tar det innan synen blir stabil?

Det tar ca 1 månad innan man säkert kan bedöma slutresultatet efter operationen. Att en liten närsynthet kvarstår på ena ögat då båda är opererade är oftast en fördel och innebär inte att man behöver göra någon ny operation.

Återbesök?

Är kostnadsfria och sker 2 och 6 veckor efter behandling.

Risker/Sidoeffekter

Vi vet att vid vanlig gråstarrkirurgi finns en risk på 1 promille (= 1/1 000) att en komplikation uppstår till följd av ingreppet, med bestående synnedsättning på samma öga som följd. När CLE görs är patienten ofta yngre och friskare och risken är därför något lägre. Exempel på komplikationer som skulle kunna ge en bestående synnedsättning är infektion, svullnad i gula fläcken och näthinneavlossning.

Olika optiska fenomen är vanliga efter operationen och inkluderar symptom som "flimmer" i periferin av synfältet, "mörk kant" i perifera synfältet (upplevs ibland som om man ser kanten på linsen), ringar runt ljuskällor (s.k. halofenomen), prickar i synfältet som rör sig, skavkänsla, ljuskänslighet, starka färger etc. De flesta av dessa symptom försvinner men något av dem kan ibland finnas kvar i flera månader.

Om Du upplever några symptom som gör dig orolig kan du ringa kliniken eller din behandlande doktor och rådfråga om dessa ska kontrolleras.

Behövs kompletterande behandling?

Om du inte uppnår körkortssyn efter en månad kan man överväga att göra en kompletterande behandling med laser. Detta ingår i grundpriset.

Kommer jag att behöva läsglasögon i framtiden?

Troligen inte, men detta beror på vilken typ av lins som används. Så kallade multifokala linser kan användas och ger då skärpa på 2 olika avstånd, långt håll och nära, men kan eventuellt ge sämre mörkerseende.

Den monofokala linsen ger bättre mörkerseende men behöver kompletteras med läsglasögon. Detta kan du diskutera närmare med din doktor.

Vad händer om ögat drabbas av ögonsjukdomar senare i livet?

Det är ingen skillnad jämfört med om du inte är opererad.